

اميراهلسنت دامت برکاتہم العالیہ جي ڪتاب ”فيضان نماز“ جي هڪ قسط بنام

نماز پڙهڻ جي باوجود گناه چوڻا ٿين؟

سڃي

ڪهڙي نماز منهن تي هئڻي ويندي
آهي

نماز جي ڪجهه غلطي جي
نشانهي

جن جي صدي اٺون دور ٿينديون
آهن

رزق ۾ تنگي جو خطرو

شيخ طريقت، ايمر اهل سنت، باني دعوت اسلامي، حضرت علامه مولانا ابو بلال

محمد الياس عطار قادري رضوي

دامت برکاتہم العالیہ

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِيْنَ
اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

ڪتاب پڙهڻ جي دعا

ديني ڪتاب يا اسلامي سبق پڙهڻ کان پهريان هيٺ ڏنل دعا پڙهي
چڏيو اِنْ شَاءَ اللّٰه جيڪو ڪجهه پڙهندا ياد رهندو، دعا هي آهي:

اَللّٰهُمَّ افْتَحْ عَلَيْنَا حِكْمَتَكَ وَاَنْشُرْ عَلَيْنَا رَحْمَتَكَ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْاِكْرَامِ

ترجمو: اي الله عَزَّوَجَلَّ اسان تي علم ۽ حڪمت جا دروازا کولي ڇڏ ۽ اسان تي
پنهنجي رحمت نازل فرما! اي عظمت ۽ بزرگي وارا!

طالب غم
مدینه
بقیع
و
مغفرت

(مستطرف ج ۱ ص ۴۰ دار الفکر بیروت)

(نوٽ: اول آخر هڪ هڪ ڀيرو درود شريف پڙهي ڇڏيو)

رسالتي جو نالو: نماز پڙهڻ جي باوجود گناه چوڻا ٿين؟

تعداد:

ڇاپيندڙ: مڪتبه المدینه عالمي مدني مرکز فيضانِ مدینه ڪراچي

مدني التجا: ڪنهن کي به هي ڪتاب ڇاپڻ جي اجازت ناهي

ڪتاب خريد ڪندڙ توجهه فرمائڻ

ڪتاب جي ڇپائي ۾ ڪا وڏي خرابي هجي يا صفحا گم ٿي هجن يا بائبنڊنگ
۾ اڳتي پوئتي ٿي ويا هجن ته مڪتبه المدینه سان رابطو فرمايو.

نماز پڙهڻ جي باوجود گناه چوڻا ٿين؟

ترجمو

ٽرانسليشن ڊيپارٽمنٽ (دعوت اسلامي)

هن رسالي جو آسان سنڌي زبان ۾ ترجمي ڪرڻ جي وس آهر ڪوشش ڪئي آهي.
جيڪڏهن ترجمي يا ڪمپوزنگ ۾ ڪٿي ڪا ڪمي بيشي نظر اچي ته ٽرانسليشن ڊپارٽمنٽ
کي آگاه ڪري ثواب جا حقدار بڻجو.

رابطي جي لاءِ:

ٽرانسليشن ڊپارٽمنٽ (دعوت اسلامي) عالمي مدني مرڪز فيضان مدينه محلہ
سو داگران پراڻي سبزي منڊي ڪراچي

7213UAN: ☎ +92-21-111-25-26-92 – Ext.

Email: ✉ translation@dawateislami.ne

فهرست

1. نماز پڙهڻ جي باوجود گناه ڇو ٿا ٿين؟.....
1. دُرود شريف جي فضيلت.....
1. نماز برائين کان روڪيندي آهي.....
2. نماز پڙهڻ جي باوجود گناه ڇو ٿي ويندا آهن؟.....
3. درست نماز ئي برائين کان بچائيندي آهي.....
3. نماز درست نه پڙهڻ بابت حديثون.....
3. رکوع ۽ سجود صحيح ادا ڪريو.....
3. نماز جي ڪجهه غلطين جي نشاندهي.....
5. ڪهڙي نماز جي طرف نظرِ رحمت ناهي ٿيندي.....
5. چيله سڌي نه ڪرڻ واري جو مثال.....
5. تذڪرو مولِي علي رَضِيَ اللهُ عَنْهُ.....
7. مولِي علي جو شانِ بزبانِ نبيِ غيب دان.....
7. تون مون مان آهين.....
7. علي جي زيارت عبادت آهي.....
8. علي جي ٽن حرفن جي نسبت سان مولِي علي جون وڌيڪ ٽي فضيلتون.....
8. وفات شريف.....
9. نماز جو چور.....
9. چور جون ٻه قسمون.....
10. ڪهڙي نماز منهن تي هنئي ويندي آهي.....
10. صرف پوري نماز قبول ٿيندي آهي.....
11. رزق ۾ تنگي جو خطرو.....

- 11..... نماز يء جي اصلاح ٿي ٿي وئي (حكايت)
- 12..... چور به جيڪڏهن صحيح نماز پڙهي ته سُتري سگهي ٿو
- 12..... نماز جي نقل ڪرڻ وارا ڏاڙيل گرفتاريءَ کان بچي ويا
- 13..... هڪ عاشق مجازي جي عجيب ۽ غريب حكايت
- 15..... شيطان روئڻ لڳو (حكايت)
- 15..... ياالله اسان کي پڪو نماز ي بڻاءِ
- 16..... دعوتِ اسلامي ۾ ڪيئن آيو
- 18..... نماز جو خوب خيال رکو
- 19..... ڪمزورن جي صديقي رحمت ٿي رحمت
- 19..... نيڪ ماڻهن جي صديقي بلائون دور ٿينديون آهن
- 19..... (2) 40 ابدالن جي برڪت سان بارش
- 20..... ابدال جي معنيٰ
- 20..... (3) مان جڏهن عذاب ڏيڻ جو ارادو ڪندو آهيان
- 20..... (4) کير پياڪ ٻار به عذاب دور ڪرڻ جو سبب آهن
- 21..... (5) سؤ گهرن تان بلائون دور
- 21..... جنتي گلاب مان پيدا ڪيل حورون

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيْمِ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

هي مضمون ”فيضان نماز“ صفحي 30 کان 44 مان کنيو ويو آهي

نماز پڙهڻ جي باوجود گناه چوڻا ٿين؟

دعاء عطار: يارب المصطفى! جيڪو هي مڪمل رسالو ”نماز پڙهڻ جي باوجود گناه چوڻا ٿين؟“ پڙهي يا ٻڌي وٺي، اُن کي مخلص نمازي نمازي بڻائي ڪري گناهن کان بچاءِ ۽ ان کي جنت الفردوس ۾ پنهنجي پياري پياري سڀني کان آخري نبي ﷺ جو پاڙيسري بڻاءِ.

اٰمِيْن بِجَاہِ النَّبِيِّ الْاَمِيْن ﷺ

دُرود شريف جي فضيلت

فرمانِ آخري نبي ﷺ: جنهن ڏينهن ۽ رات ۾ مون تي شوق ۽ محبت سان ٿي ٿي پيرا درود شريف پڙهيو الله پاڪ تي حق آهي ته هو ان جي اُن ڏينهن ۽ اُن رات جا گناه بخشي ڇڏي.

(معجم كبير، جلد 18 ص 362، حديث: 928)

نماز برائين کان روڪيندي آهي

الله پاڪ سڀاري 21 سورت عنڪبوت آيت 45 ۾ ارشاد فرمائي ٿو:

ترجمو **ڪنز الایمان:** بيشڪ نماز بي

حيائي ۽ بري ڳالهه کان روڪي ٿي

اِنَّ الصَّلٰوةَ تَنْهٰی عَنِ الْفَحْشَآءِ وَ

الْمُنْكَرِ

نماز پڙهڻ جي باوجود گناه چوڻي ويندا آهن؟

پيارا پيارا اسلامي ڀائرو! الله پاڪ جو فرمانِ عاليشان بنا شڪ ۽ شبهي جي حق، حق، حق آهي. يقينن ”نماز بي حياتي ۽ برين ڳالهين کان روڪي ٿي.“ پر ڇا سبب آهي جو اڄڪلهه بيشمار نمازين جي اندر ماءُ پيءُ جي نافرمانِي، بي پردگي، عرياني، گار گند، غيبت، چغلي، فحش گوئي، دل آزاري، ماڻهن جي حق تلفي، وياج ۽ رشوت جي ڏيڻ وٺڻ وغيره وغيره گناهن جي ڪثرت آهي! ڇا حقيقي نمازي ڪوڙو، دوکيباز، چغلخور، حرام رزق ڪمائڻ ۽ ڪاڻڻ ڪرائڻ وارو، فلمن ڊرامن جو شوقين، ميوزڪ پروگرامن ۽ ڳائڻ وڃائڻ جو شوقين پڻ ڏاڙهي ڪوڙائڻ يا هڪ مٺ کان گهٽائڻ وارو ٿي سگهي ٿو؟ نه..... ڪڏهن به نه..... هرگز نه. بيشڪ حقيقت هي ئي آهي ته نماز برائين کان روڪي ٿي. افسوس! اسان جي پنهنجي نمازن ۾ ڪمزوريون آهن، جنهن جي ڪري اسان نيڪ نٿا بڻجي سگهون، تنهنڪري اسان کي گهرجي ته اسان پنهنجي نماز جو جائزو وٺون، نماز جا ظاهري ۽ باطني آداب سکون ۽ پنهنجو وضو ۽ غسل به درست ڪريون. جيڪڏهن صحيح طريقي سان باوضو باطهارت خشوع ۽ خضوع سان ان جي تمام ظاهري ۽ باطني آدابن کي ڌيان ۾ رکي اسان نماز پڙهنداسين ته **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** ضرور ان جون برڪتون ظاهر ٿينديون ۽ درست پڙهي ويندڙ نماز جي برڪت سان واقعي گناهن جي ظاهري ۽ باطني گندگيون دور ٿي وينديون ۽ اسان نيڪ صورت، نيڪ سيرت مسلمان بڻجي وينداسين ۽ اسان جو پورو ڪردار ستنن جو آئينه دار بڻجي ويندو **إِنْ شَاءَ اللَّهُ**.

درست نماز ئي برائين کان بچائيندي آهي

جيڪي اسلامي پائر ۽ اسلامي پيڻون درست طريقي سان نماز ادا ڪن ٿا الله ڪريم انهن کي ضرور برائين کان بچائيندو آهي. جيئن بن تابعي بزرگ حضرت سيدنا حسن بصري ۽ حضرت سيدنا قتاده رحمۃ الله عليهما فرمايو ته جنهن شخص کي ان جي نماز ٻن ڪمن ۽ ٻي حياتيءَ وارين ڳالهين کان باز نه رکي اها نماز ان جي لاءِ وبال آهي باقي جيڪو شخص پنج وقت جي نماز اهڙي طرح ادا ڪري ٿو جو ان جا شرط ۽ ارڪان ۽ احڪام، سنتون ۽ دعائون چڱي طرح ادا ڪري ٿو ته الله پاڪ اهڙي شخص کي ضرور فحش ڳالهين (بي حياتين) ۽ گناهن جي ڪمن کان بچائيندو.

(تفسير خازن جلد 3 ص 452)

نماز درست نه پڙهڻ بابت حديثون

رڪوع ۽ سجود صحيح ادا ڪريو

حضرت سيدنا ابو هريره رضي الله عنه روايت ڪن ٿا ته سرڪارِ مدينه صلى الله عليه وآله وسلم جو فرمانِ عبرت نشان آهي: انسان سٺ (60) سالن تائين نماز پڙهندو رهندو آهي پر ان جي ڪابه نماز بارگاهِ الهي ۾ مقبول ناهي ٿيندي چو ته اهو شخص رڪوع ۽ سجدا ڪامل طور تي ادا ناهي ڪندو.

(الترغيب والترهيب جلد 1 ص 199 حديث: 8)

نماز جي ڪجهه غلطين جي نشاندهي

اعليٰ حضرت رحمۃ الله عليه ارشاد فرمائن ٿا: (ماڻهو) نماز ۾ (اهڙي طرح)

سجدو ڪندا آهن جو پيرن جي آڱرين جون صرف چوٽيون زمين تي لڳنديون آهن حالانڪ حڪم هي آهي ته آڱرين جو پيٽ (يعني آڱر جو اهو حصو لڳي جيڪو هلڻ مهل زمين تي لڳندو آهي) لڳي، هڪ آڱر جو پيٽ لڳڻ فرض ۽ هر پير جي اڪثر (مثلاً ٽي ٽي) آڱرن جو پيٽ زمين تي لڳائڻ واجب آهي. (فتاويٰ رضويه جلد 3 ص 253) ۽ ڏهن ئي جو پيٽ لڳڻ ۽ انهن جو قبلي جي طرف رخ هجڻ سنت آهي) صرف نڪ جي چوٽيءَ تي سجدو ڪندا آهن حالانڪ حڪم اهو آهي ته جيستائين هڏيءَ جو سخت حصو آهي، لڳڻ گهرجي. عام طور ڏٺو ويو آهي ته رکوع مان ٿورو مٿو ڪنيو ۽ فوراً سجدي ۾ هليا ويا، سجدي مان هڪ گرانٿ مٿو ڪنيو يا ٿورو وڌيڪ مٿو ڪنيو ۽ اتي ئي سجدي ۾ هليو ويو! حالانڪ (رڪوع کانپوءِ) پورو سڌو بيٺ ۽ (ٻن سجدن جي وچ ۾ گهٽ ۾ گهٽ هڪ ڀيرو سبحن الله چوڻ جي مقدار پورو) ويهڻ گهرجي. اهڙي طرح جيڪڏهن 60 سال نماز پڙهندو ته قبول نه ٿيندي. هڪ شخص مسجد شريف ۾ حاضر ٿيو ۽ تمام تيزي سان جلدي جلدي ۾ نماز پڙهيائين، نماز مان فارغ ٿيڻ کان پوءِ حضور ﷺ جي بارگاه ۾ حاضر ٿي سلام عرض ڪيائين. حضور اڪرم ﷺ فرمايو: **وَعَلَيْكَ، اِرْجِعْ فَصَلِّ فَإِنَّكَ لَمْ تَصَلِّ** (يعني) ”واپس وڃ ورائي پڙه جو تو نماز نه پڙهي.“ ان بيهر نماز ائين ئي پڙهي، وري اهو ئي ارشاد ٿيو. آخر ۾ اُن عرض ڪيو: (مون کي) قسم اُن جو جنهن حضور اڪرم ﷺ کي حق سان موڪليو، مون کي ائين ئي ٿي اچي، حضور اوهان ٻڌايو ته، (ڪهڙي طرح پڙهان؟) فرمايائون: رکوع ۽ سجود اطمينان سان ڪر ۽ رکوع کان سڌو بيٺ ۽ ٻنهي سجدن جي درميان سڌو ويه.

(بخاري شريف جلد 1 ص 268، حديث: 757). (ملفوظات اعليٰ حضرت ص 291)

ڪهڙي نماز جي طرف نظرِ رحمت ناهي ٿيندي

حضرت سيدنا طلق بن علي رضي الله عنه بيان ڪن ٿا ته مون الله جي پياري نبي صلى الله عليه وآله وسلم کي فرمائيندي ٻڌو: ”الله پاڪ ان ٻانهي جي نماز ڏانهن نظرِ رحمت ناهي فرمائيندو جيڪو رکوع ۽ سجدن ۾ پنهنجي چيلهه سڌي ناهي ڪندو.“ (معجم كبير جلد 8 ص 338) رکوع ۽ سجدن ۾ چيلهه سڌي ڪرڻ جو مطلب تعديل ارڪان يعني رکوع، سجود، قوم ۽ جلس ۾ گهٽ ۾ گهٽ هڪ ڀيرو ”سبحن الله“ چوڻ جي مقدار بيهڻ آهي.

چيلهه سڌي نه ڪرڻ واري جو مثال

حضرت علي المرتضيٰ شير خدا رضي الله عنه بيان ڪن ٿا ته سرڪارِ نامدار، ٻنهي جهانن جي سردار صلى الله عليه وآله وسلم مونکي رکوع جي حالت ۾ قراءت ڪرڻ کان منع ڪيو ۽ ارشاد فرمايو: اي علي! نماز ۾ چيلهه سڌي نه ڪرڻ واري جو مثال اُن پيٽ واري عورت جيان آهي جو جڏهن ٻار جي پيدائش جو وقت ويجهو اچي ته ٻار ڪيرائي ڇڏي، هاڻي اها نه پيٽ واري رهي نه ئي ٻار واري.

(مسند ابو يعلىٰ، ج- ۱، ص- ۱۶۶، حديث ۳۱۰)

تذڪرو مولِي علي رضي الله عنه

اي عاشقانِ صحابه و اهل بيت! هاڻي اوهان جيڪا حديث پاڪ ٻڌي ان جا راوي (يعني بيان ڪرڻ وارا) چوٿان خليفه، امير المؤمنين، حضرت سيدنا علي بن ابي طالب رضي الله عنه آهن، سندن جي ڪنيت ”ابوالحسن“ ۽ ”ابو تراب“ آهي. سندن ولادت

عام الفيل¹ جي 30 سالن کان بعد (جڏهن حضور ﷺ جي عمر 30 سال هئي) بروز جمعة المبارڪ 13 رجب المرجب تي ٿي. سندن امڙ سائڻ حضرت فاطمه بنتِ اسد رضی اللہ عنہا پنهنجي والد جي نالي تي سندن جو نالو ”حيدر“ رکيو، پيءُ سندس نالو ”علي“ رکيو. حضور ڀر نور ﷺ کين ”اسدُ الله“ جي لقب سان نوازيو، اُن کان علاوه ”مرتضيٰ (يعني چونڊيل)“، ”ڪرار (يعني ورائي ورائي حملو ڪرڻ وارو)“، ”شير خدا“ ۽ موليٰ مشڪل ڪشا“ سندن مشهور لقب آهن. پاڻ مڪي مدني آقا ﷺ جا سؤٽ آهن.

(مرآة المناجيج، ج- ۸، ص- ۴۱۲)

صحابه ۽ اهلبيت عليهم الرضوان جي فضيلتن جو ڇا چئجي! حضور اڪرم ﷺ جو فرمانِ هدايت نشان آهي: منهنجا صحابه تارن وانگر آهن، انهن مان جنهن جي به پيروي ڪندؤ هدايت ماڻي وٺندؤ.

(مشڪوة، ج- ۲، ص- ۴۱۴، حديث ۶۰۱۸)

حديث جي شرح: ۽ ٻي حديث ۾ اهلبيت کي نوح جي ٻيڙي فرمايو. (مستدرڪ، ج- ۴، ص- ۱۳۲، حديث ۴۷۷۴) سمنڊ جو مسافر ٻيڙي جو به ضرورت مند هوندو آهي ۽ تارن جي رهبري جو به ته جهاز تارن جي رهنمائي تي ئي سمنڊ ۾ هلندا آهن. ائين اُمتِ مسلم پنهنجي ايماني زندگي ۾ اهلبيتِ اطهار جا به محتاج آهن ۽ صحابه جا به حاجتمند، امت جي لاءِ صحابه ڪرام جي پيروي ۾ ئي هدايت آهي.

(مرآة المناجيج، ج- ۸، ص- ۳۴۵)

اہل سنت کا ہے بیڑا پار، اصحاب حضور

نجم ہیں اور ناؤ ہے عزت رسول اللہ

¹ يعني جنهن سال نامراد بادشاه ابرھ هاتين جو لشڪر وٺي ڪعبه معظم تي ڪاه ڪئي. هن واقعي جي تفصيل ڄاڻڻ جي لاءِ مڪتبه المدينه جي ڪتاب ”عجائب القرآن مع غرائب القرآن“ جو مطالعو ڪيو.

مولي علي جو شان بزبانِ نبي غيب دان

حضرت علي المرتضيٰ رضي الله عنه روايت ڪن ٿا ته رسولِ اڪرم، رحمتِ عالم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ (مون کي) ارشاد فرمايو: ”توهان ۾ (حضرت) عيسيٰ (عليه السلام) جو مثال آهي، جن سان يهودين بغض رکيو ايسٽائين جو انهن جي والدهءَ ماجده (يعني بيبي مريم) تي تهمت لڳائي ۽ ان کان عيسائين محبت ڪئي ته کين اُن درجي تي پهچائي ڇڏيو جيڪو سندن درجو نه هو“ پوءِ حضرت علي المرتضيٰ رضي الله عنه ارشاد فرمايو: منهنجي باري ۾ ٻن قسمن جا ماڻهو هلاڪ ڪيا ويندا منهنجي محبت ۾ حد کان وڌڻ وارا مون کي انهن صفتن کان وڌائيندا جيڪي مون ۾ ناهن ۽ بغض رکڻ وارن جو بغض انهن کي هن ڳالهه تي پڙڪائيندو ته مون تي تهمت هڻن.

(مسند امام احمد بن حنبل، ج- ۱، ص- ۳۳۶، حديث ۳۸۳۶)

تون مون مان آهين

نبين جي سلطان، محبوبِ رحمن جو حضرت موليٰ علي رضي الله عنه جي باري ۾ فرمانِ فضيلت نشان آهي: **أَنْتَ مِنِّي وَأَنَا مِنْكَ** يعني تون مون مان آهين ۽ مان تو مان آهيان.“

(ترمذي، ج- ۵، ص- ۳۹۹، حديث ۳۷۳۶)

علي جي زيارت عبادت آهي

حضرت عبدالله بن مسعود رضي الله عنه کان روايت آهي: حضورِ اڪرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ارشاد فرمايو: ”علي (رضي الله عنه) کي ڏسڻ عبادت آهي.“

(مسند درڪ، ج- ۴، ص- ۱۱۸، حديث ۴۷۳۷)

علي جي ٽن حرفن جي نسبت سان موليٰ علي جون وڌيڪ ٽي فضيلتون

امير المؤمنين حضرت عمر فاروق اعظم رضي الله عنه ارشاد فرمائين ٿا:
حضرت علي بن ابي طالب رضي الله عنه کي ٽي اهڙيون فضيلتون حاصل آهن
جو جيڪڏهن انهن مان هڪ به مون کي نصيب ٿي وڃي ها ته اها
منهنجي لاءِ ڳاڙهن انن کان به وڌيڪ محبوب هجي ها. صحابہءِ کرام
پڇيو: اهي 3 فضيلتون ڪهڙيون آهن؟ فرمايائون: (1) الله جي پياري
حيب صلى الله عليه وآله وسلم پنهنجي صاحبزادي فاطمة الزهراء رضي الله عنها کي ان
جي نڪاح ۾ ڏنو. (2) ان جي رهائش الله پاڪ جي رسول صلى الله عليه وآله وسلم
سان گڏ مسجد نبوي شريف ۾ هئي ۽ سندن لاءِ مسجد ۾ اهو ڪجهه
حلال هو جيڪو کين جوئي حصو آهي. (3) غزوه خيبر ۾ کين اسلام
جو پرچم عطا ڪيو ويو.

(مسندڪ، ج- ۴، ص- ۹۴، حديث ۴۶۸۹)

وفات شريف

17 يا 19 رمضان المبارڪ سن 40 هجري تي هڪ خبيث خارجي
جي قاتلاڻي حملي ۾ شديد زخمي ٿي پيا ۽ 21 رمضان المبارڪ آچر
جي رات شهادت جو جام پيائون. (اسد الغابة، ج- ۴، ص- ۱۲۸، معرفة الصحابة، ج-
۱، ص- ۱۰۰) الله رُبُّ الْعِزَّة جي انهن تي رحمت هجي ۽ انهن جي
صدقي اسان جي بي حساب مغفرت ٿئي.

اٰمِيْنَ بِجَاهِ النَّبِيِّ الْاَمِيْنَ صلى الله عليه وآله وسلم

(وڌيڪ معلومات جي لاءِ سڳِ مدينه جو 95 صفحات تي مشتمل ڪتاب ”ڪراماتِ شير خدا“ پڙهو)

عَلَى الْمُرْتَضَى شِيرِ خدائين

ڪه ان سے خوش حبيبِ ڪبريائين

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

نماز جو چور

حضرت ابو قتاده رضي الله عنه کان روايت آهي ته سرڪارِ مدينه، قرارِ قلب وسينہ، فيض گنجينہ، صاحبِ مُعْطَرِ پسينہ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جن جو فرمانِ عاليشان آهي ته ”انسانن ۾ بدترين چور اهو آهي جيڪو پنهنجي نماز ۾ چوري ڪري.“ عرض ڪيو ويو، يَارَسُوْلَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ نماز ۾ چوري ڪيئن ٿيندي آهي؟ فرمايو: (هن طرح جو) رُڪوع ۽ سجدو پورا نه ڪري.

(مسند امام احمد بن حنبل ج 8 ص 386 حديث 22705)

چور جون ٻه قسمون

مُفَسِّرِ شَهِيرِ حَكِيمِ الْأُمْتِ حضرت مُفْتِي أَحْمَدُ يَارْ حَان رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ هُن حديث جي حوالي سان فرمائن ٿا: خبر پئي ته مال جي چور کان نماز جو چور بدتر آهي ڇو ته مال جي چور کي جيڪڏهن سزا به ملندي آهي ته ڪجهه نه ڪجهه نفعو به ماڻي وٺندو آهي پر نماز جي چور کي پوري سزا ملندي ان جي لاءِ نفعي جي ڪا صورت ناهي، مال جو چور ماڻهوءَ جو حق ٿو ڦٽائي جڏهن ته نماز جو چور الله جو حق، اها حالت انهن جي آهي جيڪي نماز کي صحيح ناهن پڙهندا، هن

مان اهي ماڻهو عبرت جو درس حاصل ڪن جيڪي بلڪل نماز ئي نٿا پڙهن.

(مرآة المناجیح، ج 2 ص 78)

ڪهڙي نماز منهن تي هنئي ويندي آهي

حضرت عمر فاروق اعظم رضي الله عنه بيان ڪن ٿا ته ٻنهي جهانن جي سردار مڪي مديني جي تاجدار صلى الله عليه وآله وسلم ارشاد فرمايو: هر نمازي جي ساڄي کاٻي پاسي هڪ هڪ ملائڪ هوندو آهي، جيڪڏهن نمازي صحيح طور نماز ادا ڪندو آهي ته اهي ٻئي ملائڪ اُن جي نماز کي مٿي ڪٽي ويندا آهن ۽ جيڪڏهن صحيح طريقي سان ادا ناهي ڪندو ته هو ان جي نماز ان جي منهن تي هڻندا آهن.

(الترغيب و الترهب، ج- ۱، ص 200، حديث 15)

صرف پوري نماز قبول ٿيندي آهي

حضرت ابوهريره رضي الله عنه بيان ڪن ٿا: هڪ ڏينهن مان الله پاڪ جي پياري حبيب صلى الله عليه وآله وسلم جي بارگاه ۾ حاضر هيس، پاڻ ڪريم صلى الله عليه وآله وسلم صحاباء ڪرام کي (هڪ ٿڙ ڏانهن اشارو ڪري) ارشاد فرمايو: ”جيڪڏهن توهان مان ڪنهن جو هي ٿڙ هجي ها ته اهو ان جي عيبدار ٿيڻ کي ضرور پسند نه ڪري ها، پوءِ ڪيئن توهان مان ڪو ڄاڻي وائي الله پاڪ جي لاءِ پڙهي ويندڙ نماز ناقص (يعني عيبدار) پڙهي ٿو! نماز ڪامل طور پڙهندا ڪريو ڇو ته الله پاڪ ڪامل (يعني پوري) نماز ئي قبول ڪندو آهي.“

(معجم اوسط، ج- ۴، ص- ۳۷۶، حديث ۶۲۹۶)

رزق ۾ تنگي جو خطرو

شيخ الحديث حضرت علامه مولانا عبدالمصطفيٰ اعظمي رحمۃ اللہ علیہ ”بهشت کی کنجیاں“ جي صفحي 72 تي فرمائن ٿا: نماز کي نهايت ئي اخلاص ۽ اطمینان ۽ حضور قلب (يعني توجه) سان پڙهڻ گهرجي، نماز ۾ جلد بازي، غفلت ۽ بي توجهي جي ڪري دنيا ۽ آخرت ٻنهي جو نقصان آهي. جيئن امام ابوحنيفه جا ڏاڏا استاد حضرت ابراهيم نخعي رحمۃ اللہ علیہ جو ارشاد آهي ته جنهن شخص کي توهان ڏسو ته رکوع ۽ سجدن کي صحيح طور ادا نٿو ڪري ته ان جي اهل ۽ عيال (ٻار ٻچن) تي رحم ڪريو! چو ته ان جي روزي تنگ ٿيڻ ۽ فاقه ڪشي (يعني کائڻ پيئڻ لاءِ ڪجهه نه ملڻ) جو خطرو آهي. (روح البیان، ج- ۱، ص- ۳۳) هڪ حديث پاڪ ۾ آهي ته حضرت حذيفه رضی اللہ عنہ هڪ شخص کي ڏٺو ته اهو رکوع ۽ سجود (يعني رکوع ۽ سجدن) کي صحيح طور تي ادا نه ڪندو هو ته پاڻ فرمايائون ته تو نماز ناهي پڙهي ۽ جيڪڏهن تون انهيءَ حالت ۾ مري وڃي ها ته حضرت محمد مصطفيٰ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم جي سنت تي تنهنجو موت نه ٿئي ها.

(بخاری، ج- ۱، ص- ۱۵۴، حديث ۳۸۹) (بهشت کی کنجیاں، ص- ۷۲)

نمازيءَ جي اصلاح ٿي ئي وئي (حكايت)

حضرت انس رضی اللہ عنہ کان منقول آهي ته انصار جو هڪ نوجوان جيڪو پنج وقت جي نماز باجماعت سرڪارِ مدينه صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم سان گڏ پڙهندو هو پر ان جي عملي حالت چڱي نه هئي، تاجدارِ مدينه صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم فرمايو ته ”هن شخص جي نماز ڪڏهن نه ڪڏهن هن کي ضرور گناهان کان دور ڪندي.“ جڏهن ته ائين ئي ٿيو، ٿورن ئي ڏينهن کان

پوءِ اُن تمام برين ڳالهين کان توبه ڪري ورتي ۽ ان جي حالت چڱي ٿي وئي.

(تفسير خازن، ج- ۳، ص- ۴۵۲)

چور به جيڪڏهن صحيح نماز پڙهي ته سُڌري سگهي ٿو

سرڪارِ مدينه صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جي بارگاه ۾ عرض ڪيو ويو ته فلاڻو ماڻهو رات جو نماز پڙهي ٿو ۽ صبح جو چوري ڪري ٿو! بنهي جهانن جي غيبدان نبيءَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فرمايو: جلد ئي نماز ان کي بري ڪمن کان روڪي ڇڏيندي.

(مسند امام احمد بن حنبل، ج- ۳، ص- ۴۵۷، حديث ۹۷۸۵)

نماز جي نقل ڪرڻ وارا ڌاڙيل گرفتاريءَ کان بچي ويا

منقول آهي: هڪ دفعو ڌاڙيلن جو هڪ ٽولو ڪنهن مالدار ماڻهو جي گهر ۾ ڌاڙو هڻڻ جي ارادي سان گهڙي پيو، اوچتو مالدار ماڻهو جاڳي پيو، اهو شور ڪرڻ لڳو ته پاڙي وارا جاڳي پيا ۽ ڌاڙيل ڊپ کان ڀڄڻ لڳا، پاڙي وارن انهن جو پيڇو ڪيو، پر ڌاڙيل اڳيان اڳيان ڀڄي رهيا هئا. ۽ پويان پويان ماڻهو اچي رهيا هئا. رستي ۾ ڌاڙيلن کي هڪ مسجد نظر آئي، اهي جلدي مان مسجد ۾ گهڙي پيا، ۽ ڪوڙ مان نماز پڙهڻ لڳا! ماڻهو به انهن کي تلاش ڪندي مسجد تائين آيا، ڏٺائون ته ڪجهه ماڻهو نماز ۾ مصروف آهن، هنن کان علاوه مسجد ۾ ڪوبه ناهي، ڇوڻ لڳا ته افسوس! ڌاڙيل اسان کان ڪجهه اڳتي نڪري ويا. ته پوءِ اهي ماڻهو ناڪام ٿي موٽي ويا. اهو ڏسي ڌاڙيلن جي سردار پنهنجي ساٿين کي چيو: جيڪڏهن اڄ اسان ڪوڙ ۾ نماز جي صورت نه بڻايون ها ته ضرور پڪڙيا وڃون ها، صرف ڪوڙ ۾ نماز جي صورت

اختيار ڪرڻ جي اها برڪت آهي جو اسان ذلت ۽ رسوائِي کان بچي وياسون، جيڪڏهن اسان حقيقت ۾ نماز صحيح طور تي اپنائي وٺون ته الله رَبُّ الْعِزَّت اسان کي دوزخ جي مصيبت کان به بچائي وٺندو، ان ڪري مان ته اڄ کان وٺي ڦر لٽ کان توبه ڪريان ٿو ۽ الله پاڪ جي نافرمانِي جي عادت ڇڏيان ٿو. ان جا ساٿي چوڻ لڳا: اي اسان جا سردار! جڏهن تو توبه ڪري ورتي آهي ته پوءِ اسان به ڇو پوئتي رهون! اسان به توسان گڏ توبه ۾ شريڪ آهيون. اهڙي نموني سڀني ڏاڙيلن سڄي دل سان توبه ڪئي، ۽ انهن جو شمار پرهيزگارن ۾ ٿيڻ لڳو.

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب! صَلَّيَ اللهُ عَلَى مُحَمَّد

هڪ عاشق مجازي جي عجيب ۽ غريب حڪايت

”نماز برائين کان بچائيندي آهي“ جي باري ۾ حضرت عبدالرحمن صفوري رحمۃ الله عليه ”نزهة المجالس“ ۾ هڪ عجيب ۽ غريب واقعو لکيو آهي جنهن جو خلاصو هي آهي ته هڪ شخص ڪنهن عورت تي عاشق ٿي پيو آخرڪار همت ڪري اُن هڪ چني لکي ان عورت سان پنهنجي عشق جو اظهار ڪيو. اها خاتون نهايت شريف خاندان جي هئي، چني ڏسي پريشان ٿي وئي چو ته شادي شده به هئي، ڪجهه گهڙي سوچي سمجهي اها چني پنهنجي مڙس کي ڏنائين. ان جو مڙس هڪ مسجد جو امام هو ۽ نهايت پرهيزگار هجڻ سان گڏوگڏ ڪافي سمجهدار به هو، ان کي پنهنجي زال تي پورو پروسو هو. تنهنڪري اُن چني جي جواب ۾ پنهنجي گهر واريءَ جي ئي طرفان اُن هي جواب لکي موڪليو ته ”فلاڻي مسجد

۾ فلاڻي امام جي پويان لاڳيتو چاليهه (40) ڏينهن پنهنجي نمازون باجماعت ادا ڪريو، بعد ۾ اڳتي ڏٺو ويندو. ان ”عاشق“ پابندي سان باجماعت نماز پڙهڻ شروع ڪري ڏني. جيئن جيئن ڏينهن گذرندا ويا نماز جون برڪتون ان تي ظاهر ٿيڻ لڳيون. جڏهن چاليهه ڏينهن مڪمل ٿيا ته ان جي دل جي دنيا ئي بدلجي چڪي هئي تنهن تي ان اهو پيغام موڪليو: (محترم! نماز جي برڪت سان منهنجي اک کلي وئي آهي، مان **مَعَاذَ اللَّهِ** حرام ڪاري جا خواب ڏسندو هيس پر الله ڪريم جا ڪروڙين احسان جو ان مون کي تنهنجي محبت کان چوٽڪارو عطا فرمايو. **اَلْحَمْدُ لِلّٰه**) مون پنهنجي بري نيت کان توبه ڪري ورتي آهي ۽ توکان به معافي گهران ٿو. جڏهن ان نيڪ سيرت خاتون پنهنجي مڙس کي اهو پيغام ٻڌايو ته ان جي زبان مان يڪدم اهو جاري ٿي ويو ته: **صَدَقَ اللَّهُ الْعَظِيمُ فِي قَوْلِهِ** (يعني رب عظيم پنهنجي هن ارشاد ۾ بلڪل سچ فرمايو):

ترجمو ڪنز الايمان: بيشڪ نماز بي حياتي ۽ بري ڳالهه کان روڪي ٿي

إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ ط

(پ 21، العنكبوت 45)

(نزبه المجالس، ج- 1، ص- 140)

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّيْ اللّٰهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

اي نماز جي برڪتن جا طلبگارو! ڏٺو اوهان؟ نماز جي برڪت سان هڪ ”مجازي عاشق“ سڌي واٽ تي اچي ويو ۽ ان جي دل ۾ مالڪ حقيقي جو عشق چوليون هڻڻ لڳو ۽ ان کي دلي سڪون ملي

ويو. ۽ واقعي الله پاڪ ۽ اُن جي پياري حبيب ﷺ جي محبت ئي اهڙي آهي جو جنهن خوش نصيب کي نصيب ٿي وڃي اهو ٻئي ڪنهن سان دل لڳائي ئي نٿو سگهي.

محبت ۾ اپني گمايا الهی نہ پاؤں ۾ اپنا پتيا الهی

رہوں مست و بے خد میں تیری ولایت

پلا جام ایسا پلا یا الهی

(وسائل بخشش (مرمم) ص- ۱۰۵)

شیطان روئڻ لڳو (حکایت)

منقول آهي: جڏهن نماز فرض ٿي ته شيطان روئڻ لڳو. ان جا شاگرد گڏ ٿيا ۽ روئڻ جو سبب پڇيو. ان ٻڌايو: ”الله پاڪ مسلمانن تي نماز فرض ڪري ڇڏي آهي.“ شاگردن چيو: پوءِ ڇا ٿيو؟ شيطان جواب ڏنو: ”مسلمان نماز پڙهندا ۽ هن جي برڪت سان گناهن کان بچي ويندا.“ شاگردن چيو: اسان جي لاءِ ڪهڙو حڪم آهي؟ جواب ڏنائين: ”جڏهن ڪو نماز جي لاءِ بيهي ته اُن کي هڪڙو چئي: ساڄي پاسي ڏس! ٻيو چئي: کاٻي پاسي ڏس! اهڙي طرح اُن کي منجهايو (وسوسا ڏياريو).“

(نزّهة المجالس، ج- ۱، ص- ۱۵۴)

يا الله اسان کي ڀڪو نمازي بڻاءِ

ڏٺو اوهان! نمازيءَ کان شيطان ڪيتري قدر پريشان ٿيندو آهي! ان کي خبر آهي ته جيڪڏهن مسلمان درست طريقي سان نماز پڙهندو ته اهو گناهن کان بچي ويندو ۽ منهنجي هٿان نڪري ويندو!

شیطان مردود ڪڏهن نه چاهيندو ته اسان نماز پڙهون، گناهن کان بچون ۽ جنت جي راه اختيار ڪريون. اسان کي شیطان جو هر وار ناڪام بڻائيندي خوب خوب نمازون پڙهڻ گهرجن. الله پاڪ اسان سڀني کي پڪو نمازي بڻائي.

اٰمِيْن بِجَاهِ النَّبِيِّ الْاَمِيْن صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

میں پانچوں نمازیں پڙھوں باجماعت

ہو تو فائق ایسی عطا یا الہی

(وسائل بخشش (مرمم) ص- ۱۰۲)

دعوتِ اسلامي ۾ ڪيئن آيو

نفس ۽ شیطان جي شرارتن کان پاڻ کي بچائڻ، گناهن جي عادتن کان پيڇو ڇڏائڻ ۽ نماز جي پابندي جي سعادت ماڻڻ جي لاءِ دعوتِ اسلامي جي ديني ماحول سان وابسته رهو. هڪ ”مدني بهار“ ٻڌو ۽ جهومو: جلالپور بهٽيان (ضلع حافظ آباد، پنجاب) جو هڪ نوجوان اسلامي پاءُ دعوتِ اسلامي جي ديني ماحول ۾ اچڻ کان اڳ گناهن پري زندگي گذاري رهيو هو. علائقي جي گندا گرد ۽ شرابي نوجوانن سان اٿڻ ويهڻ ان جو مشغلو هو، خراب دوستن مَعَاذَ اللَّهِ ان کي شراب پيئڻ ۽ ٻين گناهن جو عادي بڻائي ڇڏيو هو. ان جا رات ڏينهن بيهودگين ۾ گذري رهيا هئا. شرابي دوستن جي ٽولن ۾ شراب جا جام هلندا ها، رات جو شراب ۾ مست ٿي اهڙي حالت ۾ گهر ڏانهن ويندو هو جو شراب جي بدبو منهن مان پئي ايندي هئي، ڪرندي ٿاٻڙجندي جڏهن گهر ۾ داخل ٿيندو هو ته ان جي حالت ڏسي سڀئي

گهر ڀاتي پريشان ٿي ويندا هئا، والد صاحب يا گهر جو ڪو فرد سمجهائيندو هو ته ڪاوڙ ۾ اچي ويندو هو، گار ڪند، هُل هنگامو ڪندو هو سمجهائڻ واري کي ڪا اهميت ئي نه ڏيندو هو. بري صحبت جي ڪري اخلاق ۽ ڪردار به تمام خراب هو، ان وٽ هٿيار هوندا هئا، جنهن سان ماڻهن کي ڊيڄاريندو ۽ انهن تي پنهنجو رعب قائم ڪندو هو، معمولي ڳالهين تي علائقي وارن سان لڙائي جهيڙو ڪرڻ، مارڪٽ ڪرڻ ان جو معمول بڻجي چڪو هو، سندس روزاني جي فتني فساد کان جتي گهر وارا پريشان هئا اتي علائقي وارا به بيزار هئا، ماڻهو انهن جي بري عادتن کان ڊڄندا هئا، جڏهن اهو گهر کان ٻاهر نڪرندو هو ته ماڻهو ان کان پناهه گهرندا هئا ۽ پنهنجي اولاد کي به ان جي صحبت کان پري رهڻ جو تاڪيد ڪندا هئا، **اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ** ان جي پڦاٽ کي دعوتِ اسلامي جو مدني ماحول ميسر هو، انهن جي خواهش هئي ته هو شرابي دوستن جي صحبت کان بچي دعوتِ اسلامي جي مشڪبار ديني ماحول سان وابسته ٿي وڃي، انهيءَ مقصد جي تحت اهي وقت به وقت ان تي انفرادي ڪوشش ڪندا ها، آخرڪار مبلغ دعوتِ اسلامي جي محنت رنگ لاتو ۽ اهو عاشقانِ رسول سان گڏ مدني قافلي ۾ سفر تي روانو ٿي ويو، مبلغ دعوتِ اسلامي دوران مدني قافلہ به ان تي انفرادي ڪوشش ڪئي، برائين جي نقصانن کان آگاه ڪيو ۽ بري صحبت ڇڏي ستنن پري زندگي گذارڻ جو ذهن ڏنو. وڌيڪ ستنن پريا بيان ٻڌڻ جي برڪت سان ان جي زندگي ۾ مدني انقلاب پيدا ٿي ويو ۽ ان گناهن پري زندگي ڇڏي عاشقانِ رسول سان گڏ رشتو جوڙي ورتو. جنهن جي برڪت سان عمامي شريف جو تاج سڃائي ورتو، چهرو سنتِ رسول سان روشن ڪري ورتو، جيئن

جيئن وقت گذرندو ويو ان جون بريون عادتون ختم ٿينديون ويون ۽ اهو سني اخلاق ۽ ڪردار وارو بڻجي ويو. پهريان لڙائي جهڳڙو ڪندو هو پر هاڻي محبت سان ملڻ لڳو، ترغيب ڏيارڻ تي ان 63 ڏينهن جي مدني تربيتي ڪورس جي سعادت حاصل ڪئي ۽ ديني ڪمن ۾ حصو وٺڻ لڳو ۽ نيڪي جي دعوت عام ڪرڻ ان جو معمول بڻجي ويو، چڱن ڪمن سان سندس زندگي ۾ بهار اچي وئي، ۽ مدني ماحول جي برڪت سان زندگي عمل جي خوشنما گلن سان خوشبودار ٿي وئي، ديني ماحول کان پهريان نمازن جي ڪا پرواه تائين نه هئي پر هاڻي نمازن جي پابندي ڪرڻ سان گڏوگڏ فجر جي نماز جي لاءِ صدائي مدينه (دعوتِ اسلامي جي اصطلاح ۾ فجر جي نماز جي لاءِ جاڳائڻ کي صداء مدينه چوندا آهن) لڳائڻ جو معمول بڻجي ويو.

جو گناهون ڪه مرضن ۽ تنگن ۾ پيا آهن

قافله عطار اس ڪه واسطه تيار ۽

(وسائل بخشش (مرمم) ص- 635)

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّيْ اللّٰهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

نماز جو خوب خيال رکھو

تابعي بزرگ حضرت قتاده رضي الله عنه جو قول آهي: نماز جو چڱي طرح خيال رکھو جو اهو اهل ايمان جو هڪ بهترين وصف (يعني عمدہ خوبی) آهي.

(تفسير درمنثور جلد 8 ص 284)

ڪمزورن جي صدقي رحمت ئي رحمت

”روح البیان“ ۾ آهي ته الله پاڪ انهن (نيڪ ٻانهن) جي اخلاص، انهن جي نمازن ۽ انهن جي دعائن ۽ هنن ڪمزور ۽ ضعیف افرادن جي طفیل انهن کان عذاب دور ڪندو آهي.

(روح البیان، ج- ۵، ص- ۴۴۵)

نيڪ ماڻهن جي صدقي بلائون دور ٿينديون آهن

اي عاشقانِ نماز! **سبحن الله!** الله تبارک و تعالیٰ پنهنجي نيڪ ٻانهن جي طفیل ماڻهن کان آفتون ۽ عذاب دور ڪندو آهي. اُن سلسلي ۾ پنج فرمانِ مصطفيٰ **صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** ٻڌو ۽ محبتِ اولياء ۾ جهومو: (1) منهنجي امت ۾ چاليهه مرد هميشه رهندا، انهن جون دليون ابراهيم **عَلَيْهِ السَّلَام** جي دل تي هونديون، الله پاڪ انهن جي سبب زمين وارن تان بلا دور ڪندو، انهن جو لقب ”ابدال“ هوندو.

(حلیۃ الاولیاء، ج- ۴، ص- ۱۹۰، رقم- ۵۲۱۶)

(2) 40 ابدالن جي برکت سان بارش

ابدال (ملڪِ شام) ۾ هوندا، اهي حضرات چاليهه مرد آهن، جڏهن انهن مان ڪو وفات ڪندو آهي ته الله پاڪ ان جي جڳهه ٻئي ابدال کي ڏيندو آهي، انهن جي برکت سان مينهن وسندا آهن، انهن جي ذريعي دشمنن تي فتح حاصل ٿيندي آهي ۽ انهن جي برکت سان ملڪِ شام وارن تان عذاب دور ٿيندو آهي.

(مسند امام احمد بن حنبل، ج- ۱، ص- ۲۳۸، حديث ۸۹۶)

ابدال جي معنيٰ

حضرت مفتي احمد يار خان رحمۃ اللہ علیہ هن حديثِ پاڪ جي حوالي سان فرمائن ٿا: هن فرمانِ عاليشان مان معلوم ٿيو ته اولياءُ الله جو وسيلو برحق آهي. الله پاڪ چڱن جي صدقي برن جون مشڪلاتون حل ڪري ڇڏيندو آهي ۽ انهن تان مصيبتون ٽاري ڇڏيندو آهي. خيال رهي ته جن چاليهه ولين جو هتي ذڪر آهي انهن کي ابدال چوندا آهن ڇو ته انهن جا مقام، انهن جون جڳهون بدلجنديون رهنديون آهن ڪڏهن اوڀر ۾ ڪڏهن اولهه ۾ ڪڏهن اتر ۾ ڪڏهن ڏکڻ ۾ پر هيڊڪواٽر (ملڪ) شام آهي.

(مرآة المناجیح جلد 8 ص 584)

(3) مان جڏهن عذاب ڏيڻ جو ارادو ڪندو آهيان

فرمانِ مصطفيٰ صَلَّى اللہُ عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم: الله پاڪ فرمائي ٿو: مان زمين وارن کي عذاب ڏيڻ جو ارادو ڪندو آهيان، ته مسجدن کي آباد ڪرڻ ۽ منهنجي لاءِ هڪٻئي سان محبت رکڻ ۽ سحري جي وقت استغفار ڪرڻ وارن جي سبب عذاب انهن (جن کي عذاب ڏيڻ جو ارادو ڪندو آهيان) کان ڦيري ڇڏيندو آهيان.

(شعب الایمان، ج- 6، ص- 500، حديث 9051)

(4) کير پياڪ ٻار ۾ عذاب دور ڪرڻ جو سبب آهن

جيڪڏهن نمازي ٻانها ۽ کير پياڪ ٻار ۽ جانور نه هجن ها ته بيشڪ توهان تي عذاب لهي ها.

(شعب الایمان، ج- 2، ص- 155، حديث 9820)

(5) سؤ گهرن تان بلائون دور

سرڪار مدينه صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فرمائن ٿا: ”الله پاڪ هڪ صالح ٻانهي (نيڪ) مسلمان جي برڪت سان ان جي پاڙي جي سؤ گهرن تان بلا (آفت) دور ڪري ٿو.“ (معجم اوسط، ج- ۳، ص- ۱۲۹، حديث ۲۰۸۰) **سبحن الله!** نيڪن جو قرب به فائدو پهچائيندو آهي.

(خزائن العرفان، ص- ۸۷)

نيڪ بندو سڄي ٿو پيار ٿو

إِنْ شَاءَ اللَّهُ اپنا ٻيڙا پار ٿو

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّيْ اللهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

جنتي گلاب مان پيدا ڪيل حورون

حضرت مالڪ بن دينار رحمۃ الله عليه فرمائن ٿا: جنت ۾ جنتي گلاب مان پيدا ڪيل حورون آهن. ڪنهن پڇيو: اتي ڪير رهندا؟ فرمايائون: الله پاڪ ارشاد فرمائي ٿو: اهي ماڻهو جيڪي گناهن جو ارادو ڪن پر منهنجي عظمت کي ياد ڪري منهنجو لحاظ ڪن ۽ جن جون چيلهون منهنجي خوف وچان جهڪجي ويون هجن اهي جنت عدن ۾ رهندا. ۽ مون کي پنهنجي عزت ۽ جلال جو قسم! مان زمين وارن کي عذاب ڏيڻ جو ارادو ڪندو آهيان پر انهن ماڻهن کي ڏسندو آهيان جيڪي منهنجي رضا جي خاطر بکيا اجارا رهندا (يعني روزا رکندا) آهن ته ماڻهن کان عذاب ڦيري ڇڏيندو آهيان.

(احياء العلوم، ج- ۵، ص- ۳۲۵)

فرمان امير اهل سنت دَامَتْ بَرَكَائُهُمُ الْعَالِيَّةُ

پنج ئي نمازون پابندي سان پڙهڻ جي
عادت بڻائڻ جو اصل وظيفو هي
”احساس“ آهي ته نماز رب ڪريم مون تي
فرض ڪئي آهي

مدني مذاڪرو 20 ذوالقعدة الحرام 1441ھ، (11
جولائي 2020)

عالمي مدني مرڪز فيضانِ مدينه محلہ سوداگران پراڻي سبزي منڊي ڪراچي

UAN: +92 111 25 26 92 Ext: 7213

Web: www.dawateislami.net / E-mail: translation@dawateislami.net